

1.8. Drugi Castiglianov teorem

Kad se radi o linearno-elastičnom tijelu i mirnom opterećenju, rad vanjskih sila W potpuno se pretvara u potencijalnu energiju elastičnog deformiranja, tj. vrijedi

$$W = U = \frac{1}{2} \sum_{i=1}^n Q_i q_i. \quad (1.67)$$

Kako vidimo energija deformiranosti je funkcija poopćenih sila i poopćenih pomaka. Međutim pomoću uplivnih koeficijenata možemo poopćene pomake izraziti preko uplivnih koeficijenata i poopćenih sila i obratno. Budući da je

$$q_i = \sum_{j=1}^n \alpha_{ij} Q_j, \quad (1.68)$$

možemo (1.30) napisati u obliku

$$U = \frac{1}{2} \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \alpha_{ji} Q_i Q_j . \quad (1.69)$$

Izraz (1.69) u razvijenom obliku glasi

$$U = \frac{1}{2} [(\alpha_{11}Q_1 + \alpha_{12}Q_2 + \cdots \alpha_{1i}Q_i + \cdots \alpha_{1n}Q_n)Q_1 + \\ + (\alpha_{21}Q_1 + \alpha_{22}Q_2 + \cdots \alpha_{2i}Q_i + \cdots \alpha_{2n}Q_n)Q_2 + \\ \dots \\ + (\alpha_{i1}Q_1 + \alpha_{i2}Q_2 + \cdots \alpha_{ii}Q_i + \cdots \alpha_{in}Q_n)Q_i + \\ \dots \\ + (\alpha_{n1}Q_1 + \alpha_{n2}Q_2 + \cdots \alpha_{ni}Q_i + \cdots \alpha_{nn}Q_n)Q_n]. \quad (1.70)$$

Derivirajmo gornji izraz po bilo kojoj poopćenoj sili Q_i , pa ćemo dobiti

$$\frac{\partial U}{\partial Q_i} = \frac{1}{2} [(\alpha_{1i}Q_1 + \alpha_{2i}Q_2 + \cdots \alpha_{ni}Q_n) + \textbf{Qn brisati} + (\alpha_{i1}Q_1 + \alpha_{i2}Q_2 + \cdots \alpha_{in}Q_n)Q_n + 2\alpha_{ii}Q_i]. \quad (1.71)$$